gemeente
Weststellingwerf

Raadsvoorstel

ALGEMENE GEGEVENS	
Agendapunt	
Registratienummer	0098167736
Documentnummer	0098456880
Portefeuillehouder	Rikkers, Mariska
Griffier	0561-691**220**
BIJLAGEN	
Aantal bijlagen	2
Begrotingswijziging	☒ nee ☐ ja
Stukken ter inzage	

ONDERWERP

Uitbreiding ecologisch bermbeheer

REDEN VOORSTEL

☒ Kaderstellen
☐ Controleren
☐ Budget autoriseren
☐ Consulteren

B&W STELT DE RAAD VOOR OM

a. Kennis te nemen van notitie 'Uitbreiding bermbeheer Weststellingwerf'
b. Te kiezen voor beheerscenario 2
c. € 250.000 structureel (vanaf 2023) en € 70.000 incidenteel (in 2023) in de begrotingsvergadering van 7 november beschikbaar te stellen voor uitvoering van beheerscenario 2.

BIJLAGEN (worden meegezonden)

1- Notitie 'Uitbreiding bermbeheer Weststellingwerf' (0098456903)
2- Memo proces ecologisch bermbeheer (0098456880)

gemeente
Weststellingwerf

Aan de gemeenteraad

INLEIDING
De gemeente Weststellingwerf wil met het beheer en inrichting van haar eigendom meer rekening houden met het behoud en versterken van de biodiversiteit. Bermen kunnen als ze goed beheerd worden belangrijke ecologische verbindingen zijn voor flora en fauna. Het toepassen van ecologisch bermbeheer kan in grote mate bijdragen aan het herstel van het biologisch evenwicht in de gemeente.

Wij hebben wij in 2021 een raadsmemo 'Biodiversiteit' opgesteld met diverse doelen. Eén van die doelen was het opstellen van een kansenkaart voor de uitbreiding van ecologisch bermbeheer en het schetsen van een ambitiedocument met bijbehorende financiering. Adviesbureau Ecogroen heeft de opdracht uitgevoerd en afgelopen jaar diverse onderzoeken afgerond en adviezen geschreven, met het volgende eindproduct dat als bijlage 1 aan dit advies is toegevoegd: Notitie 'Scenario's uitbreiding ecologisch bermbeheer Weststellingwerf' (0098456903).

In deze notitie zijn drie beheerscenario's uitgewerkt. Het door u te kiezen scenario wordt vertaald naar een bestek 'Onderhoud bermen en sloten Weststellingwerf' zodat de werkzaamheden op basis van dit bestek kunnen worden aanbesteed. De planning van het hele proces staat in bijgaand memo proces ecologisch bermbeheer (0098456880, bijlage 2).

1. **Scenario 1** Het gehele areaal (100%) bermen wordt ecologisch beheerd. Diverse maaimethoden afgestemd op de bermen, alle maaisel wordt afgevoerd.
   Kosten (aanvullend budget) structureel € 300.000, -
   Voordeel: resultaat draagt bij aan de meeste vergroting van de biodiversiteit.
   Nadeel: relatief duur.

2. **Scenario 2** Het grootste deel (80%) wordt ecologisch beheerd. Diverse maaimethoden incl. afvoer maaisel, afgestemd op de bermen. 20% (de Westhoek) wordt niet ecologisch beheerd, het gras wordt geklepeld en niet afgevoerd.
   Kosten (aanvullend budget) structureel € 250.000, -
   Voordeel: resultaat draagt bij aan een aanzienlijke vergroting van de biodiversiteit ten opzichte van het huidige beheer.
   Nadeel: de Westhoek wordt niet ecologisch beheerd.

3. **Scenario 3** Huidig beheer (20%) wordt ecologisch beheerd. Diverse maaimethoden incl. afvoer maaisel. 80% wordt geklepeld en niet afgevoerd.
   Kosten (aanvullend budget) zijn € 60.000, - (indexering, afvoerkosten, areaaluitbreiding).
   Voordeel: geen.
   Nadeel: een relatief klein deel wordt ecologisch beheerd.

ARGUMENTEN
b1. Scenario 2 brengt het meeste resultaat afgezet tegen de kosten
Bij dit scenario wordt het grootste deel (80%) ecologisch beheerd, dit is een grote verbetering ten opzichte het huidige maaibeleid waar slechts 20% ecologisch beheerd wordt. Het kan naast een bijdrage aan het herstel van de biodiversiteit, bijdragen aan een evenwichtig ecosysteem. Het scenario levert meer bloeiende bermen op. Diverse op de bermen afgestemde maaimethoden incl. afvoer maaisel, zullen een diversiteit aan flora en fauna gaan opleveren. Slechts 20% (de Westhoek) wordt in dit scenario niet ecologisch beheerd, de berm wordt geklepeld en het maaisel wordt niet afgevoerd. Deze bermen zijn venig en rijk (ook door jarenlang klepelen), het zal jaren duren voordat enige verschraling gehaald kan worden, daarom is scenario 2 acceptabel.

c1. Het incidentele budget wordt ingezet voor de invoering van ecologisch bermbeheer.
Aanvullend op de scenario's is in 2023 een incidenteel aanvullend budget nodig van € 70.000, - voor invoering van ecologisch bermbeheer. Dit geld wordt ingezet voor opleidingen, het opstellen van een beheerplan en eventuele aanschaf van werktuigen. Ook wordt het geld ingezet voor monitoring en het bijwerken van (digitale) beheerkaarten.

KANTTEKENINGEN

b1. Als u scenario 3 kiest draagt dit niet of nauwelijks bij aan het herstel of versterken van de biodiversiteit terwijl dit wel een doel is.

c1. In de notitie 'Scenario's uitbreiding ecologisch bermbeheer Weststellingwerf' worden hogere bedragen genoemd voor de beheerscenario's.
Onder 'kostenraming' (blz. 7) in het rapport van Ecogroen worden structurele bedragen genoemd die € 50.000,- tot € 70.000,- hoger zijn dan de aangevraagde bedragen. Op basis van de ons bekende markt- en eenheidsprijzen zoals die in deze regio worden gehanteerd, zijn wij van mening dat de in de inleiding van dit raadsvoorstel genoemde aanvullende budgetten voldoende zijn.

AANPAK/UITVOERING

Team Gemeentewerf laat een uitvoeringsbestek opstellen. Na besluitvorming wordt het berm- en slootonderhoud door een Europese aanbesteding aanbesteed. De planning staat in bijlage 2: memo proces ecologisch bermbeheer.

COMMUNICATIE

Na besluitvorming wordt samen met team Communicatie een communicatieplan en een persbericht opgesteld. Er moet o.a. aandacht worden besteed aan de communicatie om inwoners te overtuigen niet meer zelf de bermen te maaien.
De resultaten van het ecologisch bermbeheer worden regelmatig gemonitord, waarbij o.a. de afname van vrijkomend gewas en toename van biodiversiteit worden onderzocht. Over deze resultaten worden zowel de gemeenteraadsleden als inwoners geïnformeerd.

DUURZAAMHEID

- Ecologisch bermbeheer draagt afhankelijk van het gekozen scenario bij aan een toekomstbestendig onderhoud van woon- en leefomgeving.
- Scenario 1 en 2 dragen bij aan het herstel van een evenwichtig ecosysteem, waardoor plagen in het openbaar groen (eikenprocessierups) en landbouwgewassen op een natuurlijke wijze bestreden worden. Het verbetert het leefgebied van bestuivers (o.a. bijen en hommels) van gewassen en fruit.
- Ecologisch bermbeheer draagt bij aan de verkeersveiligheid (stabiele bermen) en een goed onderhoud groene omgeving stimuleert het fietsen en wandelen.
- Het kiezen voor meer ecologisch bermbeheer draagt bij aan het duurzame imago van de gemeente. Dit kan inwoners ook motiveren om voor ecologisch beheer te kiezen.

KOSTEN, OPBRENGSTEN EN DEKKING

De verhoging van het budget voor de uitbreiding van het ecologisch bermbeheer wordt na besluitvorming verhoogd. Dit is voor scenario 2 per 2023 € 250.000 structureel en € 70.000 incidenteel in 2023. Het budget wordt toegevoegd aan het budget Bermen (6210010). De dekking komt ten laste van het begrotingssaldo.

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,
de secretaris, de burgemeester,
VAN MAURIK VAN DE NADORT

gemeente
Weststellingwerf

Registratienummer: 0098167736

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

G e a m e n d e e r d b e s l u i t

1. Kennis te nemen van de notitie 'Uitbreiding bermbeheer Weststellingwerf';
2. Het huidige ecologisch bermbeheer voor 2023 uit te voeren conform scenario 2;
3. 2023 te gebruiken om met alle betrokken partijen afspraken te maken over de uitvoering van het bermbeheer en waar nodig en mogelijk regelgeving in lijn te brengen met het gewenste beleid om te komen tot een zo hoog mogelijk percentage ecologisch bermbeheer (meer dan 80%);
4. € 250.000 structureel (vanaf 2023) en € 70.000 (in 2023) incidenteel in de begrotingsvergadering van 7 november beschikbaar te stellen voor de uitvoering van ecologisch bermbeheer.
5. In 2023 de raad te informeren op welke wijze het ecologisch bermbeheer vanaf 2024 en verder wordt uitgevoerd met inachtneming van de in de overwegingen genoemde wensen en uitgangspunten en daarbij een financiële onderbouwing te leveren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van,
de griffier, de voorzitter,